

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ» Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство Спеціальність: 205 Лісове господарство Освітня програма – «Лісове господарство»</p>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Семестр	7
Форма контролю	Залік
Мова викладання	українська
<p style="text-align: center;">Профайл викладача</p> 	<p>Ситник Олександр Сергійович Посада: асистент кафедри лісового господарства https://orcid.org/0009-0002-2637-1849 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=59544860900&origin=resultslist https://scholar.google.com/citations?user=fYU3THMAAAAJ&hl=uk Вчене звання: - Науковий ступінь: кандидат сільськогосподарських наук Робоче місце: навчальний корпус №1 (пл. Соборна, 8/1), 36 ауд. E-mail: sytnykoleksandr24@gmail.com</p>
Опис дисципліни	На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т. ч. аудиторних – 42 години (лекції – 28, практичні заняття – 14), самостійна робота студентів – 78 години.
Передумови для вивчення дисципліни	Вибірковий освітній компонент «Охорона праці в галузі» базується на знаннях, отриманих здобувачами під час освоєння навчальних дисциплін «Дендрологія», «Фізіологія рослин з основами біохімії», «Основи фахової підготовки», «Лісознавства», «Лісівництва», «Основи лісоексплуатації», «Транспорт лісу».
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Охорона праці в галузі» є набуття здобувачами знань і практичних навичок щодо забезпечення безпечних і здорових умов праці в лісовому господарстві. Особлива увага приділяється вивченню правових і нормативних засад охорони праці, організації системи управління охороною праці, ідентифікації та оцінці виробничих ризиків, а також розробці й впровадженню профілактичних заходів.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання – формат <i>face-to-face</i> із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форми навчання та ін.) – змішане навчання з використанням навчальної платформи <i>Moodle</i> , сервісів <i>ZOOM</i> , <i>Google Meet</i> , електронної пошти, мобільних додатків.
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти	КК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов. ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенство права та права людини. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та

	<p>закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 7. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК 11. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ФК 6. Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.</p> <p>ФК 9. Здатність розробляти проектну документації, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.</p> <p>ФК 10. Здатність організувати роботу малих колективів виконавців.</p> <p>ФК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.</p>
Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти	<p>ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.</p> <p>ПРН 6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.</p> <p>ПРН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.</p> <p>ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.</p> <p>ПРН 16. Організувати результативні та безпечні умови праці.</p>
Структура курсу	<p>Змістовий модуль 1. Правові та організаційні основи охорони праці при лісокультурних та лісозахисних робіт</p> <p>Тема 1.1. Принципи академічної доброчесності. Система управління охороною праці в лісовому господарстві. Законодавство з охорони праці. (16 год).</p> <p>Тема 1.2. Загальні положення правил охорони праці для працівників лісового господарства та лісової промисловості. Загальні вимоги до технологічних процесів на основних роботах у лісовому комплексі. (18 год).</p> <p>Тема 1.3. Вимоги безпеки на лісокультурних роботах. (16 год).</p> <p>Тема 1.4. Вимоги безпеки при боротьбі з лісовими пожежами. (17 год).</p> <p>Змістовий модуль 2. Екологізація та безпека праці під час виконання основних видів робіт у лісовому господарстві</p> <p>Тема 2.1. Вимоги безпеки на лісовпорядних та вишукувальних роботах. (17 год).</p> <p>Тема 2.2. Вимоги безпеки на лісосічних роботах. (18 год).</p> <p>Тема 2.3. Вимоги безпеки на вантажно-розвантажувальних роботах. (9 год).</p> <p>Тема 2.4. Вимоги безпеки на лісопромислових складах. (9 год).</p>
Методи навчання	<p>Розкриття навчального матеріалу з візуальним поясненням; дискусійне обговорення проблемних питань; практичні завдання; індивідуальні та групові доповіді й презентації; есе.</p>
Політика курсу	<ul style="list-style-type: none"> • Середовище в аудиторії – дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики. • Виконання завдань, передбачених програмою, з дотриманням дедлайнів.

	<ul style="list-style-type: none"> • Відпрацювання пропущених занять – відповідно до графіку консультацій викладача. • Порушення принципів академічної доброчесності – підстава для негативного оцінювання роботи здобувача. <p>Методи і критерії оцінювання – підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного та рубіжного контролю і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи. Поточний та рубіжний контроль здійснюють за десятибальною шкалою. Результати оцінювання здобувача виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ, які автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт. Максимально можлива кількість балів: практичні заняття – 30; самостійна робота – 30, рубіжний контроль – 40. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/polog_poroad_perezaru_h_osvit_component.pdf.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;"><u>Основна література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Білий Р.М. Охорона праці в галузі : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури» 2017. 322 с. https://surl.li/ainqdz 2. Баличева Н.В. Основи охорони праці та безпеки життєдіяльності : навч. посіб. МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2023. 273 с. https://surl.li/uayhie 3. Гасило Ю.А., Крюковська О.А., Левчук К.О., Романюк Р.Я. Охорона праці в галузі та цивільний захист : навчальний посібник. Кам'янське, ДДТУ, 2017. 369 с. https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/5/10/5-10-np4_2.pdf 4. Грибан В.Г., Фоменко А.С., Казначеев Д.Г. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підруч. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 388 с. https://surl.lt/dzkkme 5. Дерев'янчук О.В., Дерев'янчук Я.В., Кравченко Г.О., Мотрич А.В. Охорона праці в галузі : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 264 с. https://surl.li/egtqmw 6. Кравченко Л.В., Сусло Л.В. Охорона праці в галузі : навч. посіб. МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Тичини. Умань : Візаві, 2020. 188 с. https://surl.li/sozxcgq 7. Курепін В.М., Марченко Д.Д., Курепін Д.В. Охорона праці в галузі: навчальний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти. Миколаїв : МНАУ, 2023. 586 с. https://surl.li/rkihyr 8. Пожарова О.В. Охорона праці : навчальний посібник. Одеса, 2022. 86 с. (https://surl.li/wpqivn). 9. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник / за заг. ред. д-ра юр. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України В.В. Сокурєнка. М-во освіти та науки України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2021. 308 с. https://surl.li/kapwkj 10. Ткачук А.І., Богомаз-Назарова С.М., Кононенко С.О. Охорона праці в галузі. Курс лекцій : навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів всіх спеціальностей за освітнім рівнем «магістр». Перевидання, доповнене та перероблене. Кропивницький: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард». 2018. 128 с. https://surl.li/bsqhbv <p style="text-align: center;"><u>Допоміжна література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дейнека А. М. Ефективність планування заходів з охорони праці на лісгосподарських підприємствах на основі оцінювання ризику виробничого травматизму. CyberLeninka. 2020. С. 15–22. URL: https://surl.li/rbrmzb 2. Дмитренко А.В. Сучасні проблеми охорони праці в лісовому господарстві. Науковий вісник Поліського університету. 2023. Вип. 3. С. 33–40. URL: https://surl.lu/zmfjhb

3. Закон України «Про охорону праці» : Закон України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ (із змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>.
  4. Існюк С.Ю., Ковтун А.І. Охорона праці в лісовому господарстві. Матеріали конференції КПІ. 2022. С. 101–108. URL: <https://surl.cc/hmhvst>
  5. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII (із змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
  6. Про затвердження Мінімальних вимог щодо безпеки і здоров'я на роботі працівників лісового господарства та під час виконання робіт із зеленими насадженнями. URL: <https://surl.li/naeuxj>.
  7. Про затвердження Правил відтворення лісів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/303-2007-%D0%BF#Text>.
  8. Про затвердження Правил поліпшення якісного складу лісів, проведення інших рубок та робіт, пов'язаних і не пов'язаних із веденням лісового господарства. URL: <https://surl.li/lkgkvm>
  9. Про затвердження Санітарних правил в лісах України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555-95-%D0%BF#Text>.
  10. Радіонов М.О., Гора Р.М. Аналіз стану безпеки і здоров'я на роботі працівників лісової галузі України та заходи для його покращення. *Проблеми охорони праці в Україні*. 2021. Вип. 37(4). С. 50–56. <https://journal-ndipbop.com/index.php/journal/article/download/52/46>
- Адреси сайтів в INTERNET**
1. Державна служба України з питань праці URL: <https://dsp.gov.ua>.
  2. Міжнародна організація праці. Конвенції та рекомендації МОП. URL: <https://www.ilo.org>.
  3. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
  4. Офіційний сайт Держгірпромнагляду. URL: <http://www.dnop.kiev.ua>.
  5. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. URL: <http://www.mon.gov.ua>.
  6. Організація охорони праці в лісовому господарстві. URL: <https://dp.dsp.gov.ua/novyny/orhanizatsiia-okhorony-pratsi-v-lisovomu-hospodarstvi/>.
  7. Лісосічні роботи: організація безпечних умов праці. URL: <https://surl.li/wexyjt>.
  8. Робота у лісовому господарстві: основні ризики та заходи безпеки. URL: <https://oppb.com.ua/news/roboata-u-lisovomu-gospodarstvi-osnovni-ryzyky-ta-zahody-bezpeky>.
  9. Профілактика охорони праці під час лісосічних робіт. URL: <https://oppb.com.ua/news/profilaktyka-okhorony-praci-pid-chas-lisosichnyh-robit>.